

Pressiteade

Luxembourg, 3. detsember 2015

Euroopa Kontrollikoja audiitorite sõnul tuleb parandada järelevalvet ELi rahastatud Ida-Aafrika energiaprojektide üle

Euroopa Kontrollikoja äsja avaldatud aruande kohaselt oli 100 miljoni euro suurune programm Ida-Aafrika vaestele kaasaegsetele energiateenustele juurdepääsu võimaldamiseks edukas, kuid järelevalvet tuleb siiski parandada. Kontrollikoda leidis, et Euroopa Komisjon oli teinud esitatud projektide seast häid valikuid, kuid ei teinud projektide üle piisavat järelevalvet.

Ajavahemikus 2006–2013 eraldati Euroopa Arengufondist AKV-ELi energiarahastule 475 miljonit eurot, peamiselt projektidele Sahara-taguses Aafrikas. Peamine eesmärk oli parandada maal ja linnalähedastes piirkondades (kus toiduvalmistamiseks kasutatakse enamikul juhtudel endiselt küttepuid või puusütt) elavate vaeste juurdepääsu kaasaegsetele energiateenustele. Rahastu abil püüti ka parandada energiasektori juhtimist, lihtsustada investeeringuid piiriülestes energiaprojektides ning edendada taastuvate energiaallikate kasutamist. 2014. aasta keskpaigaks oli kokku eraldatud 268 miljonit eurot, millest 106 miljonit eraldati projektidele Ida-Aafrikas – sealsetel elanikel on Aafrikas kõige halvem juurdepääs elektrile. Ligi 85 % valitud projektidest olid seotud taastuenergiaga, 12 % hübriidallikatega (taastuvad energiaallikad ja fossiilkütus) ning 3 % fossiilsete energiaallikatega.

Audiitorid kontrollisid 16 taastuenergia projekti viies riigis: Keenias, Madagaskaril, Mosambiigis, Tansaania ja Sambias. Auditiga leiti, et komisjon oli enamasti edukas ja eraldas toetust projektidele, mille prioriteedid olid hästi valitud. Ühe Keenias rakendatud projekti puhul koguti näiteks väikestes põllumajandusettevõtetes sõnnikuhoidlatest metaani ning paigaldati 765 biogaasi käärituskatelt (eesmärgiks oli 460). Biogaasi kogumine toiduvalmistamiseks aitab hoida kokku küttepuid, vähendab oluliselt siseõhu saastet ning parandab sõnniku väetamisomadusi.

Aruandest selgub ka, et komisjon oleks saanud energiarahastut paremini kasutada, et parandada juurdepääsu taastuenergiale.

„Suurem osa kontrollitud projektidest olid edukad ja on tõenäoliselt jätkusuutlikud,“ ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige Klaus-Heiner Lehne. **„Veerand kontrollitud projektidest ei saavutanud aga suuremat osa eeldatud tulemustest. Peamiselt olid põhjuseks puudused kavandamisel ja komisjonipoolne puudulik järelevalve.“**

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47 063

M: (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Audiitorite sõnul oli projektijuhtide esitatud aruannete kvaliteet ebaühtlane ja komisjon ei nõudnud neilt aruandekohustusest kinnipidamist. Kui oli teada, et projektidega seoses võib esineda tõsiseid probleeme, ei kasutanud komisjoni töötajad piisavalt projektide kohapealseid külastusi ega järelevalvearuandeid, et täiendada vastutavatelt isikutelt saadud teavet, ega võtnud õigeaegselt asjakohaseid meetmeid. Aruandes esitatakse soovitusi tulevaste projektide rangemaks valimiseks, nende järelevalve parandamiseks ning jätkusuutlikkuse väljavaadete suurendamiseks.

Eriaruanne nr 15/2015: „**AKV-ELi energiarahastu toetus taastuenergiale Ida-Aafrikas**” on kättesaadav 23 ELi keeles.